

NOTĂ ASUPRA EDITIEI

Volumul de față reprezintă ediția a II-a a Instrucțiunilor de completare a Fișei analitice de evidență pentru bunuri mobile - carte, apărute în 1982, și elaborate în cadrul Bibliotecii Centrale de Stat în colaborare cu Centrul Electronic de Calcul al Consiliului Culturii și Educației Socialiste.

Această nouă ediție cuprinde în:

Partea I: Instrucțiunile de completare a fișelor destinate prelucrării în sistem automat a datelor cărților și manuscriselor ce fac parte din patrimoniul național. Față de prima ediție au fost operate o serie de modificări și completări în sistem, necesare înregistrării cu mai multă exactitate a datelor, creării mai multor posibilități de prelucrare a acestor date și regăsirii oricărui tip de informație. Astfel, în etichetă au fost completate câmpurile referitoare la: categoria documentului înregistrat, domeniul (conținutul documentului), criteriile de bibliofilie, starea de conservare, tipul de legătură și natura însemnărilor. A fost eliminat câmpul referitor la periodicitatea documentului, care urmează să fie dezvoltat în lucrarea destinată descrierii serialelor.

Câmpurile care conțin descrierea propriu-zisă a documentului au fost îmbogățite cu câmpul M.16 atașat la X 06 pentru descrierea cantitativă a volumelor și mai bine conturate câmpurile X 08 (note generale) și X 80 (stare de conservare).

În blocurile pentru înregistrarea vedetei a fost modificată structura subcâmpurilor reprezentând elementele de date ce compun autorul colectiv permanent și temporar (respectiv câmpurile din blocul X 30 și X 40). Vedeta uniformă pentru titlu (blocul X 60) a fost completată cu câmpul X 63 - Titlul uniform pentru titlurile ascunse. În blocul X 70 de analiză a subiectului a fost adăugat câmpul X 71 care conține indicii C.Z.U., formalizați în sistem, care exprimă conținutul cărții de patrimoniu.

În această primă parte au fost menținute extrasele din Standardul Internațional de Descriere Bibliografică a Cărții Vechi (ISBD(A)), cu scopul de a face cunoscute regulile internaționale de descriere, ordinea zonelor și a elementelor descrierii, care au stat la baza creării formatului pentru prelucrarea automată a datelor cărții de patrimoniu.

Un capitol cu totul nou este formatul pentru manuscrise, instrucțiunile pentru descrierea lor fiind elaborate după o cercetare amănunțită a elementelor de date specifice acestui tip de document și cu consultarea specialiștilor în domeniu. Structura formatului este aceeași cu a formatului pentru carte, schimbându-se însă conținutul

acelor cîmpuri care înregistrează elementele de date specifice manuscriselor.

Partea a II-a conține un glosar de termeni din domeniile: informaticii, istoriei cărții, legăturii, patologiei și restaurării cărții, necesar cunoașterii terminologiei, descrierii uniforme a elementelor de date și facilitării regăsirii informațiilor.

În Partea a III-a a fost introdusă Clasificarea Zecimală Universală - tabelă prescurtată, care cuprinde indicii utilizați în sistem pentru exprimarea conținutului cărții de patrimoniu și cu ajutorul cărora se pot obține informațiile cerute de cercetarea diferitelor domenii.

Pentru o mai bună înțelegere a sistemului de descriere au fost elaborate fișe complete pentru fiecare tip de descriere: carte, românească veche - fișă mamă, fișă fiică; carte străină - fișă mamă, fișă fiică; nivel monografic, colectiv, colectiv - monografic, pentru lucrări într-un singur volum, în mai multe volume, antologii, culegeri, tipuri de manuscrise etc. Acesta este conținutul Părții a IV-a (Exemple de fișe analitice de evidență).

În absența unor materiale referitoare la determinarea formatului cărții, identificarea părților cărții, istoria legăturii, transcrierea notației muzicale bizantine, am introdus o nouă parte - a V-a, care cuprinde informații despre aceste elemente în următoarele capitole: Ordinea elementelor necesare determinării formatului cărții; Schema părților cărții; Date sumare privind istoria legăturii de carte însoțite de ilustrații și transcrierea notației muzicale bizantine existentă în unele manuscrise muzicale.

Desigur, fiecare problemă din această parte poate fi studiată separat și dezvoltată în lucrări independente. Rudimentul de informație introdus în prezentul volum a fost conceput ca un complement la Instrucțiunile de prelucrare a cărților și manuscriselor de patrimoniu, menit să faciliteze identificarea elementelor de descriere.

Prin această nouă ediție s-a urmărit, de altfel, crearea unui instrument de lucru cât mai util pentru bibliotecari și muzeografi, care au sarcina de a prelucra și valorifica bunurile - cărți și manuscrise - ce fac parte din patrimoniul cultural național.

M.Iova